ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

№ 9.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZEDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 1-го Февраля — 1846 — Wilno PIĄTEK, 1-go Lutego.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 25 Января.

Въ дополненіи къ Высочайшему Приказу, отданному 20 го Января, изображено: „Его Величество Король Неаполитанскій назначается Шефомъ Невскаго Морскаго Полка, которому и именоваться впредь Пѣхотнымъ Его Величества Короля Неаполитанскаго Полкомъ."

— Высочайшимъ Приказомъ, 22 го Января, Его Королевское Высочество Наслѣдный Принцъ Виртембергскій назначенъ Шефомъ Нижегородскаго Драгунскаго Полка, которому и именоваться „Драгунскимъ Его Королевскаго Высочества Наслѣднаго Принца Виртембергскаго Полкомъ."

— Высочайшимъ Приказомъ, 1 го Января, назначены: Начальникъ Главнаго Штаба Войскъ, на Кавказѣ находящихся, Генералъ-Лейтенантъ *Гурко 2 й*, Начальникомъ же Главнаго Штаба всѣхъ Резервныхъ и Запасныхъ Войскъ Гвардіи и Арміи, — и Исправляющій должность Генералъ-Квартирмейстера Дѣйствующей Арміи, Свиты Его Императорскаго Величества Генералъ-Маіоръ *Коцебу 2 й*, Начальникомъ Главнаго Штаба Войскъ, на Кавказѣ находящихся.

— Генералу отъ Кавалеріи, Генералъ-Адъютанту *Перовскому*, и Оберъ-Церемоніймейстеру Двора Его Императорскаго Величества, Дѣйствительному Тайному Совѣтнику Графу *Воронцову Дашкову*, Всемилостивѣйше повелѣно быть Членами Государственнаго Совѣта.

— Свиты Его Императорскаго Величества, Генералъ-Маіоръ *Траскинъ 1-й*, назначенъ Попечителемъ Кіевскаго Учебнаго Округа, съ оставленіемъ въ Свитѣ Его Величества.

— Государь Императоръ соизволилъ изъявить Высочайшее Свое благоволеніе Адъютанту Виленскаго Военнаго, Гродненскаго, Минскаго и Ковенскаго Генералъ-Губернатора, Генералъ-Лейтенанта *Мирковича*, Оренбургскаго Уланскаго Полка Ротмистру Варолевскому, за отлично усердную его службу.

—

Въ Высочайшемъ Указѣ, данномъ за собственноручнымъ подписаніемъ Его Императорскаго Величества Правительствующему Сенату, 23-го Декабря, изображено: „Согласно представленію Министра Внутреннихъ Дѣлъ, разсмотрѣнному въ Государственномъ Совѣтѣ, признавъ нужнымъ для заселенія и лучшаго устройства города Новоалександровска, Ковенской Губерніи, давать водворяющимся въ оном нѣкото-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 25-go Stycznia.

W dodatku do Najwyższego Rozkazu Dziennego, ogłoszonego 20-go Stycznia, wyrażono: „Król Jego Mość Neapolitański mianuje się Szefem Newskiego Morskiego Półku, który też ma odtąd nazywać się Pieszym Króla Jego Mości Neapolitańskiego Półkiem."

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, 22-go Stycznia, Jego Królewska Wysokość Następca Tronu Wirtembergskiego został mianowany Szefem Niżegorodzkiego Półku Dragonów, który też ma się nazywać „Dragońskim Jego Królewskiéj Wysokości Następcy Tronu Wirtembergskiego Półkiem."

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, z dnia 1 Stycznia, mianowani zostali: Naczelnik Sztabu Głównego Wojsk, znajdujących się na Kaukazie, Jenerał Porucznik *Hurko 2*, Naczelnikiem Sztabu Głwnego wszystkich Wojsk Rezerwowych i Zapasowych Gwardyj i Armii, — i Pełniący obowiązki Jenerał-Kwatermistrza Armii Czynéj, z Orszaku Jego Cesarskiej Mości, Jenerał Major *Kotzebue 2*, Naczelnikiem Sztabu Głównego Wojsk, znajdujących się na Kaukazie.

— Jenerałowi Jazdy, Jenerał-Adjutantowi *Perowskiemu*, i Ober-Mistrzowi Ceremonii Dworu Jego Cesarskiej Mości, Rzeczywistemu Radzcy Tajnemu Hrabi *Woroncowi-Daszkowowi*, Najłaskawiéj rozkazano być Członkami Rady Państwa.

— Z Orszaku Jego Cesarskiéj Mości, Jenerał-Major *Traskin 1-szy*, mianowany Kuratorem Kijowskiego Naukowego Okręgu, z pozostaniem w Orszaku Jego Cesarskiej Mości.

— Jego Cesarska Mość raczył oświadczyć Najwyższe Swe zadowolenie Adjutantowi Wileńskiego Wojennego, Grodzieńskiego, Mińskiego i Kowieńskiego Jenerał Gubernatora, Jenerał-Porucznika *Mirkowicza*, Rotmistrzowi Orenburgskiego Półku Ułanów *Barolewskiemu*, za odznaczającą się gorliwością jego służbę.

—

W Najwyższym Ukazie, za własnoręcznym Jego Cesarskiej Mości podpisem, danym Rządzącemu Senatowi, 23 Grudnia, wyrażono: „Zgodnie z przedstawieniem Ministra Spraw Wewnętrznych, rozpatrzonem w Radzie Państwa, uznawszy za rzecz potrzebną dla zasilenia i lepszego urządzenia miasta Nowoalexandrowska, w Gubernii Kowieńskiéj, udzielać osiadającym w niém niektórych przywilejów, Rozkazujemy: Kupców i mieszczan, którzy wystawią

рыя льготы, повелѣваемъ: купцовъ и мѣщанъ, которые построятъ новые домы въ городѣ Новоалександровскѣ, освободить, со дня окончанія постройки, въ теченіе трехъ лѣтъ, отъ платежа: первыхъ, гильдейскихъ повинностей, а послѣднихъ, подушной подати, считая общій срокъ для льготнаго времени не далѣе 1 го Января 1850 г.“

Извѣстія съ Кавказа.

30-го *Декабря* 1845 *года.*

Еще въ бытность свою, нынѣшнимъ лѣтомъ, на Лѣвомъ Флангѣ Кавказской Линіи, Главнокомандующій далъ Начальнику онаго подробныя приказанія, касательно истребленія осенью, когда съ деревъ спадетъ листъ, части лѣсовъ въ Чечнѣ, въ которыхъ туземцы обыкновенно держатся упорно и гдѣ при каждомъ прохожденіи нашихъ войскъ мы всегда теряли много людей. Для исполненія этого собранъ Генералъ Лейтенантомъ *Фрейтагомъ* отрядъ изъ 10-ти баталіоновъ съ 10-ю орудіями, который, запасшись провіантомъ, снарядами и инструментомъ, выступилъ, въ первыхъ числахъ Декабря, изъ кр. Грозной для истребленія, гдѣ нужно, извѣстнаго Гойтинскаго Лѣса. Въ то же время, для облегченія этой операціи, сдѣлана другимъ отрядомъ въ 20 ротъ пѣхоты и 7½ сотенъ конницы, съ 8-ю орудіями, подъ начальствомъ Владикавказскаго Коменданта, Генералъ-Маіора *Нестерова*, диверсія отъ новыхъ станицъ на Сунджѣ, въ Малую же Чечню, къ р. Фортанкѣ. Съ 5 го числа отрядъ Генерала *Фрейтага* началъ рубку лѣса и до 20 го Декабря успѣлъ уже истребить и сжечь тамъ все предположенное количество онаго: отдѣльныя поляны соединены въ одну общую широкую просѣку, лѣсъ уничтоженъ на картечный выстрѣлъ въ обѣ стороны отъ дороги и такимъ образомъ здѣсь проложенъ удобный путь войскамъ, что наводитъ большое уныніе на всю Малую Чечню. Генералъ *Фрейтагъ*, донося о работахъ, говоритъ, что неумолкаемый стукъ топоровъ и пылающіе въ продолженіе дня и ночи костры имѣютъ сильное вліяніе на туземцевъ. Съ тѣхъ поръ, какъ войска наши заняли Гойтинскій Лѣсъ, непріятель неузнаетъ своей родной мѣстности: завѣтный лѣсъ, единственное убѣжище и оплотъ Чеченцевъ, съ каждымъ днемъ исчезаетъ подъ Русскимъ топоромъ. Хотя тамошніе жители, подкрѣпленные, по распоряженію *Шамиля*, партіями и орудіями, высланными изъ горъ, постоянно покушались препятствовать работамъ, но большею частію все ограничивалось перестрѣлками въ цѣпи, и потеря съ нашей стороны ничтожна; отрядъ Генералъ-Маіора *Нестерова* имѣлъ также съ непріятелемъ нѣсколько схватокъ, кончавшихся разсѣяніемъ его, съ незначительнымъ для насъ уономъ. За тѣмъ, какъ предпріятіе истребленія Гойтинскаго Лѣса, при чемъ можно было ожидать гораздо упорнѣйшаго сопротивленія, окончено благополучно, то отрядъ Генералъ-Маіора *Нестерова*, 18-го Декабря, распущенъ уже по зимовымъ квартирамъ. Въ теченіи наступающаго Января мѣсяца имѣется въ виду расчистить, подобно Гойтинскому Лѣсу, прилегающій къ нему Гехинскій по р. Валерику.

На Черноморской Кордонной Линіи случилось безпримѣрное еще тамъ событіе: отъ необыкновеннаго наводненія р. Кубани и впадающихъ въ нее горныхъ рѣчекъ, вся равнина отъ Георгіевскаго до мостоваго Алексѣевскаго укрѣпленія покрылась водою. Въ первомъ изъ этихъ укрѣпленій во-время завалены были ворота и другія отверстія; вода окружала укрѣпленіе на 3 фута выше контръ-эскарпа и въ продолженіи двухъ сутокъ гарнизонъ оставался заключеннымъ, безъ всякаго сообщенія, съ Линіею; чрезъ нѣсколько дней это повторилось: вода снова обложила укрѣпленіе и въ тоже время возвысившись въ Кубани, залила Алексѣевское укрѣпленіе, изъ котораго часть гарнизона вынуждена была временно выступить на высоты близлежащаго поста. Нынѣ вода уже вездѣ опала и мѣстнымъ начальствомъ принимаются нужныя мѣры къ исправленію поврежденій.

Въ Черноморіи, равно какъ и въ Сѣверномъ Дагестанѣ, все покойно; съ прочихъ пунктовъ края не получено никакихъ замѣчательныхъ донесеній.

---

nowe domy w mieście Nowoalexandrowsku, uwolnić, od dnia ukończenia budowy, na lat trzy, od płacenia: pierwszych, powinności gildyjnych, a ostatnich, podusznego podatku, licząc ogólny termin dla udzielania tych przywilejów nie daléj jak do 1-go Stycznia 1850.“

Wiadomości z Kaukazu.

30 *Grudnia* 1845 *roku.*

Podczas bytności swojéj tego lata na lewém skrzydle linii Kaukazkiéj, Głównodowodzący dał Naczelnikowi tego skrzydła szczegółowe rozkazy, względem wytępienia w jesieni, gdy liście z drzew opadnie, części lasów w Czecznie, w których krajowcy zazwyczaj uporczywie się trzymają i gdzie przy każdém przejściu wojsk naszych traciliśmy wiele ludzi. Dla wykonania tego Jenerał-Porucznik *Frejtag*, zebrał oddział z 10 bataljonów z 10 działami, który zaopatrzywszy się w żywność, przybory i narzędzia, wystąpił piérwszych dni Grudnia z twierdzy Groznaja, dla wyniszczenia w miejscach potrzebnych, znanéj Hojtińskiéj puszczy. W tymże czasie, dla ułatwienia téj czynności, przedsięwziętą została przez inny oddział, złożony 20 kompanij piechoty i 7½ secin konnicy z 8 działami, pod dowództwem Władykaukazkiego Komendanta Jenerał-Majora *Nesterowa*, dywersya od nowych stanic na Sundży, ku małéj Czecznie, nad rzekę Fortankę. Od 5 Grudnia oddział Jenerał *Frejtaga* rozpoczął wycinanie lasu, i do 20 t. m zdołał już zrąbać i spalić całą oznaczoną przestrzeń. Oddzielne polanki połączone zostały w jednę szeroką trzebież, las wycięty po obu stronach drogi na kartaczowy wystrzał, i tym sposobem utorowana w tém miejscu wygodna droga dla wojska, co sprawia wielki smutek w całéj małéj Czecznie. Jenerał *Frejtag*, donosząc o postępie robót mówi, że nieustanny szczęk siekier i płonące dniem i nocą stosy, czynią wielkie na krajowcach wrażenie. Od czasu jak wojska nasze zajęły Hojtyńską puszczę, nieprzyjaciel nie poznaje swojéj rodzimej miejscowości; zaklęte ostępy, jedyne schronienie i przedmurze Czeczeńców, nikną z dniem każdym pod Rossyjskim toporem. Chociaż tameczni mieszkańcy, wzmocnieni z rozrządzenia *Szamila* partyami i działami, z gór podesłanemi, ciągle usiłowali przeszkadzać robotom, wszystko to po większéj części kończyło się na wzajemném strzelaniu na linii, i strata z naszéj strony jest nic nieznacząca. Oddział Jenerał-Majora *Nesterowa* miał też kilka potyczek z nieprzyjacielem, które się skończyły na rozpędzeniu jego, z nieznaczną dla nas stratą. Następnie, gdy przedsięwzięcie wytrzebienia Hojtyńskiéj puszczy, przy czém należało spodziewać się daleko dzielniejszego oporu, zostało pomyślnie dokonane, przeto oddział Jenerał-Majora *Nesterowa*, 18 Grudnia, został już rozpuszczony na zimowe leże. W ciągu przyszłego Stycznia zamierzono przetrzebić, na wzór Hojtyńskiego, przyległy doń las Gechiński, do rzeki Waleriku.

Na Czarnomorskiéj kordonowéj linii zdarzył się bezprzykładny tam dotąd wypadek: skutkiem nadzwyczajnego wezbrania rzeki Kubani, i wpadających do niéj z gór rzeczek, cała równina od Georgie-Afińskiéj do postowéj Alexiejewskiéj warowni, zalana została wodą. W piérwszéj z tych warowni w porę zaparto bramy i inne otwory; woda otaczała okopy na 3 stopy powyżéj kontr-eskarpu, i przez dwie doby załoga była zamkniętą wewnątrz bez żadnéj kommunikacyi z Linią; po dniach kilku toż samo się powtórzyło; woda znowu oblała dokoła okopy, i jednoczasowie wezbrawszy na Kubani zalała warownią Alexiejewską, z któréj część załogi zmuszona była wynieść się na wyniosłości pobliskiego stanowiska. W téj chwili woda wszędzie już ustąpiła, i miejscowa Zwierzchność przedsiębierze potrzebne środki ku naprawie uszkodzeń.

W Czarnomoryi, równie jak i w Północnym Dagestanie, wszystko jest spokojne; z innych punktów nie otrzymano żadnych ważnych doniesień.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 21 Января.

Здѣсь вновь получены извѣстія изъ Палермо. Ея Величество Государыня Императрица Всероссійская намѣрена пробыть тамъ до половины наступающаго мѣсяца, послѣ чего изволитъ отправиться, сперва, въ Неаполь, гдѣ пробывъ нѣсколько дней, изволитъ отъѣхать въ Римъ. Въ этой столицѣ Государыня Императрица пробудетъ цѣлый мѣсяцъ, а потомъ посѣтитъ Флоренцію и Венецію, въ сихъ городахъ останется дня по два, а изъ Венеціи изволитъ слѣдовать чрезъ Тироль и Баварію, въ Берлинъ, гдѣ пробывъ нѣсколько дней, въ кругу Августѣйшей Своей фамиліи, изволитъ прибыть въ Штетинъ, а оттуда моремъ прямо въ С. Петербургъ.

Франція.

Парижъ, 24 Января.

На вчерашнемъ засѣданіи палаты депутатовъ, принята была первая статья адресса, въ первоначальномъ своемъ видѣ, послѣ отверженія прибавленій Гг. Одиллона-Барро и Шовена, направленныхъ противъ министровъ юстиціи и внутреннихъ дѣлъ, по поводу противозаконнаго вліянія на выборы и исполненія закона относительно Статсъ-Совѣта. На сегоднишнемъ засѣданіи начались совѣщанія по второй статьѣ адресса, въ коей идетъ рѣчь о большихъ общественныхъ работахъ.

— Въ Монитерѣ напечатано слѣдующее оффиціальное извѣщеніе: „Правительство получило отъ Королевскаго Уполномоченнаго въ Ла-Платѣ, Барона де Деффоди, оффиціальное извѣстіе о послѣдовавшемъ, 24 го Сентября, учрежденіи блокады Буэносъ-Айресскихъ береговъ и гаваней соединенными морскими силами Е. В. Короля Французовъ и Е. В Королевы Великобританской.“

— Въ *Courrier de Marseille* обнародовано письмо изъ Альжира отъ 15-го Января, въ коемъ сообщаютъ: „Сегодня развесся здѣсь весьма неблагопріятный слухъ, будто бы генералъ Юсуфъ со всѣмъ своимъ отрядомъ, состоявшимъ изъ 300 чел., попался въ плѣнъ. Этотъ слухъ, хотя и незаслуживаетъ вѣроятія, однако произвелъ ужасное впечатлѣніе.

— Въ письмахъ полученныхъ здѣсь изъ Константины, отъ 13 с. м, а изъ Сетифа отъ 10 с. м., подробно описываютъ все несчастное положеніе колонны генерала Левасера. Въ одномъ изъ этихъ писемъ сообщаютъ слѣдующее: Страданія и недостатокъ нашихъ несчастныхъ солдатъ были такъ ужасны, что даже Арабы, побуждаемые состраданіемъ, подавали имъ помощь. И въ самомъ дѣлѣ, въ этой снѣжной пустынѣ, только у Арабовъ можно было найти проводниковъ въ Сетифъ. Но всего вреднѣе было не повиновеніе войскъ, и хотя нѣкоторые Арабы великодушно жертвовали собою для спасенія Французовъ, другіе однако же нападали на аріергардъ. Вечеромъ, 4 числа, потерявъ десятую часть своихъ войскъ, колонна прибыла въ Сетифъ малыми отрядами Многіе изъ офицеровъ и солдатъ, съ отмороженными членами, отправлены въ госпиталь. 8-го числа находилось въ Сетифѣ 250 чел. съ отмороженными ногами, а 10-го привезены 283 замерзшія тѣла. Въ числѣ больныхъ находится много штабъ-офицеровъ. Въ другомъ письмѣ изъ Сетифа, полагаютъ нашу потерю въ 1,000 чел., и сообщаютъ, что по 10 число, привезено 420 труповъ. По повелѣнію генерала Левассера, изъ казармъ устроили госпиталь, и 12 врачей выписаны изъ Константины.

— Въ альжирскомъ Монитерѣ пишутъ, что къ 1 Іюля 1845 года, въ этой провинціи состояло 85,297 колонистовъ а чрезъ три мѣсяца позже простиралось до 88,159; слѣдовательно народонаселеніе Альжиріи увеличилось въ столь короткое время 2,862 душами.

25 Января.

Изъ журнала *National*. Кабинетъ снова получилъ неблагопріятныя извѣстія изъ Африки, которыя однако же не помѣщены въ *Messager*. Извѣстія эти получены съ запада и заключаютъ плачевныя подробности о положеніи нашихъ войскъ. Мы не хотимъ сообщать публикѣ разсказовъ преувеличенныхъ и неполныхъ, но, кажется, кабинетъ поступитъ противъ своихъ обязанностей, если не обнародуетъ полученныхъ донесеній.“

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Berlin, 21 stycznia.

Otrzymaliśmy tu świeże wiadomości o zdrowiu N. Cesarzowéj Rossyjskiéj. Dostojna Monarchini zamierza bawić w Palermo aż do połowy przyszłego miesiąca, poczém rozpocznie swą podróż następującym sposobem. Naprzód uda się do Neapolu, skąd po kilkodniowym pobycie pojedzie do Rzymu. W téj stolicy przepędzi N. Pani cały miesiąc Marzec; następnie zwiedzi Florencyą i Wenecyą, gdzie po dni kilka zabawi. Z tego ostatniego miasta uda się N. Cesarzowa, przez Tyrol i Bawaryą, do Berlina, a nakoniec, po spędzeniu kilku dni w gronie rodzinném, wsiądzie na okręt w Szczecinie i odpłynie wprost do Petersburga.

Francya.

Paryż, 24 stycznia.

Na wczorajszém posiedzeniu Izby Deputowanych, przyjęty został piérwszy paragraf adressu, w pierwotnym swoim układzie, po odrzuceniu dodatków: PP. Odillona-Barrot i Chauvin, wymierzonych przeciw Ministrom; sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, z powodu nieprawnego wpływu na wybory i wykonania prawa o Radzie Stanu. Na posiedzeniu dzisiejszém rozpoczęto obrady nad 2-gim paragrafem adressu, dotyczącym wielkich robót publicznego użytku.

— *Monitor* zawiera następującą urzędową wiadomość: „Rząd otrzymał od Barona Deffaudis, pełnomocnika królewskiego w krajach La-Plata, urzędową wiadomość o nastąpioném w d. 24 września urządzeniu blokady brzegów i portu miasta Buenos-Ayres, przez połączone siły morskie Króla Francuzów i Królowéj W. Brytanii.“

— *Courrier de Marseille* ogłosił list z Algieru pod d. 15 stycznia, w którym czytamy: „Dziś rozeszła się tu bardzo niepomyślna pogłoska, że Jenerał Jussuf, z całą swoją kolumną, złożoną z 300 ludzi, zabrany został w niewolą. Wieść ta, jakkolwiek niepodobna do prawdy, sprawiła przerażające wrażenie.“

— Listy nadeszłe tutaj z Konstantyny pod datą 13-go, a z Szetif pod 10-m b. m., udzielają nam bliższych szczegółów o klęskach, jakie spotkały kolumnę Jenerała Levasseur. „Cierpienia i nędza“, piszą w jednym ze wspomnionych listów, „jakie dotknęły naszych nieszczęśliwych żołnierzy, umierających z zimna, były tak wielkie, że nawet Arabowie, powodowani litością, udzielali im pomocy. I w saméj rzeczy, potrzeba było udać się do nich, dla znalezienia przewodników, którzyby nas śród téj śniegowéj pustyni do Setif doprowadzili. Najgorszą jednak rzeczą było rozprzężenie wszelkiéj karności między wojskiem; bo chociaż niektórzy Arabowie poświęcali się szlachetnie dla ocalenia Francuzów, inni jednakże niepokoili straż tylną. Dopiéro 4-go wieczorem przybyły do Setif rozproszone i zdziesiątkowane resztki kolumny, z któréj wielu oficerów i żołnierzy, odmroziwszy członki, musieli być przeniesieni do szpitalów. Dnia 8 go liczono już w Setif 250 ludzi, mających odmrożone nogi, a 10-go furgony przywiozły 283 ciał zmarzłych. Pomiędzy słabymi znajduje się wielu sztab-oficerów. Inny list z Setif podaje naszę stratę na 1,000 ludzi, donoszące, że do d. 10 go przywieziono 420 trupów. Z rozkazu Jenerała Levasseur, zamieniono koszary na szpital, i przyzwano dwunastu lekarzy z Konstantyny.

— *Monitor Algierski* donosi, że prowincya ta liczyła w dniu 1-m lipca 1845 r. 85,297 osadników; w trzy miesiące zaś późniéj, to jest, 1 go października, 88,159; zatém ludność Algieryi wzrosła w tak krótkim przeciągu czasu, do 2,892 głów.

Dnia 25 stycznia.

Z dziennika *National*: „Gabinet odebrał znowu smutne wiadomości z Afryki; ale szukaliśmy ich napróżno w *Messager*. Wiadomości te nadeszły z Zachodu i zawierają opis opłakanego położenia wojsk naszych. Nie chcemy udzielać publiczności szczegółów przesadzonych lub niedokładnych; ale zdaje nam się, że gabinet uchybia swoim obowiązkom, nie ogłaszając przesłanych rapportów.“

— Въ *Messager* отвѣчаютъ на это слѣдующее: „Извѣстія журнала *National* неосновательны; мы не получали никакихъ донесеній изъ Африки съ 23 го Января. Что касается до нашихъ войскъ сражающихся на западѣ, то можемъ увѣрить, что по частнымъ сношеніямъ извѣстно, что Абд эль-Кадеръ, отступивъ къ юго западу, старается приблизиться къ марокскимъ границамъ.

— Нѣсколько уже дней носится слухъ о несогласіи въ министерствѣ, которое, какъ слышно, раздѣлилось на двѣ партіи, одна подъ предсѣдательствомъ маршала Сульта, а другая г на Гизо. Поводомъ къ сему несогласію были послѣднія событія въ Алжиріи: маршалъ Сультъ не хочетъ сообщать прочимъ министрамъ донесеній, получаемыхъ военнымъ министерствомъ. Сказываютъ, что всегда по полученіи донесеній изъ Алжиріи, маршалъ Сультъ и военный министръ г-нъ Молинъ-де Сенъ-Іонъ тотчасъ отправляются въ Тюльери и представляютъ ихъ лично Королю. Гг. Гизо и Дюшатель и многіе изъ ихъ товарищей несогласны на это, въ особенности теперь, когда дѣла въ Алжиріи обращаютъ на себя общее вниманіе; но какъ всѣ представленія ихъ по сему предмету оставлены безъ дѣйствія, то изъ сего возникло неудовольствіе между членами кабинета. Въ конференцъ-залѣ палаты депутатовъ видѣли третьяго дня Гг. Тьера и Гизо, съ жаромъ разговаривавшихъ между собою. Это подало поводъ многимъ изъ депутатовъ заключать о соединеніи обѣихъ партій, конхъ они почитаются главами.

27 Января.

Вчера палата депутатовъ разсматривала второй параграфъ проекта адреса и утвердила оный значительнымъ большинствомъ; сегодня приняла 3 й параграфъ, а при отправленіи почты разсматривала четвертый.

— Парижскіе журналы наполнены замѣчаніями о преніяхъ англійскаго парламента. Въ *Journal des Débats*, изъявляя удивленіе, что преніи объ адресѣ окончены въ обѣихъ палатахъ англійскаго парламента на одномъ засѣданіи, пишутъ слѣдующее о сэрѣ Робертѣ Пилѣ, и лордѣ Росселѣ: „Обѣ главы партій, если перваго изъ нихъ можно такъ назвать, въ благороднѣйшихъ выраженіяхъ изъявили глубокую и почтительную признательность Королевѣ, за дѣйствія Е. В. въ послѣдній министерскій переломъ. Но еще болѣе достоинъ уваженія способъ исполненія ими своихъ обязанностей, въ отношеніи къ Королевѣ и къ государству. Оба подали примѣръ весьма рѣдкій въ лѣтописахъ конституціонныхъ правленій, отказавшись отъ состязанія и личныхъ выгодъ. Съ одной стороны, человѣкъ возвысившійся изъ толпы, котораго обстоятельства поставили главою аристократіи, съ другой, потомокъ древнѣйшей Олигархіи, будучи главою партіи народа, дружелюбно подали другъ другу руки, для блага отечества. Это зрѣлище приноситъ честь націи, коей принадлежатъ такіе министры.“

— Въ военномъ министерствѣ, какъ слышно, получены новыя донесенія изъ Алжиріи. Извѣстія о положеніи французскихъ войскъ въ восточныхъ округахъ Алжиріи, довольно удовлетворительны. Въ *Journal des Débats* напечатано письмо изъ Алжира отъ 16 с. м., въ коемъ содержится общій обзоръ состоянія дѣлъ на востокѣ и внутри провинціи, но изъ онаго не видно ничего новаго. Въ Алжирѣ получены извѣстія изъ главной квартиры маршала Бюжо, по 6 Января; она находилась въ Сукъ эль Гадѣ, въ горномъ Рю, въ восьми миляхъ, къ сѣверу, отъ Тіарета. Генералъ Юсуфъ соединился съ маршаломъ. Абд эль-Кадеръ, перешедшій чрезъ страну Шерфаа, принадлежащую племени Флиттовъ, поворотилъ къ Минѣ, будучи преслѣдуемъ генераломъ Ламорисьеромъ, находившимся въ Джеджу. Маршалъ Бюжо намѣренъ былъ остаться еще нѣкоторое время въ окрестностяхъ Тіарета, дабы отрѣзать Абд эль-Кадера и поселить лучшій духъ въ этихъ мѣстахъ, обезпокоиваемыхъ уже нѣсколько мѣсяцевъ. Эмиръ оставилъ въ Баренсерскихъ горахъ племянника одного знатнаго халифа, Ульдъ-эль-Гаджъ-Сегира, который съ сотнею всадниковъ занимаетъ горныя мѣста; но Французы строго за нимъ наблюдаютъ, и не льзя ожидать, чтобы Кабилы осмѣлились выйти съ нимъ на равнину. Въ сказанномъ письмѣ пишутъ, что Халифъ Лаввата преданъ Французамъ, и что даже въ мѣстахъ, гдѣ нѣтъ Французовъ, находятся многія племена враждебныя Абд-эль-Кадеру.

Na to odpowiada *Messager*: „Doniesienia dziennika *National* są bezzasadne; nie mamy żadnych wiadomości z Afryki od 23-go stycznia. Co się tyczy wojsk naszych, walczących na Zachodzie, możemy zapewnić, iż nadeszły doniesienia uboczne, że Abd el-Kader cofnął się ku stronie południowo-zachodniéj, i stara się zbliżyć ku granicom Marokkańskim.“

— Od kilku dni biega pogłoska o rozdwojeniu w gabinecie. Ministerstwo miało się podzielić na dwa stronnictwa, na których czele stoją: Prezes rady, Marszałek Soult i P. Guizot. Powodem tego rozdwojenia miały być ostatnie wypadki w Algieryi; albowiem Marszałek Soult nie chce udzielać swym kolegom depeszy, przechodzących do Ministra wojny, P. Molines de St: Yon. Słychać, że zawsze po otrzymaniu takowych, obaj ci Ministrowie udają się do Tuilerów i udzielają bezpośrednio Monarsze korrespondencye Afrykańskie. PP. Guizot i Duchatel, oraz znaczniejsza część ich kolegów, nie zgadzają się na podobne postępowanie, mianowicie teraz, kiedy bieg spraw w Algieryi obudza powszechną uwagę. Ponieważ jednak domagania się ich w tym przedmiocie pozostały bez skutku, miała stąd powstać wzajemna niechęć między członkami gabinetu. W sali konferencyjnéj Izby Deputowanych widziano onegdaj PP. Thiers i Guizot przechadzających się razem i żywą rozmową zajętych. Wypadek ten dał wielu deputowanym powód do domysłu o zjednoczeniu się obu stronnictw, których oni są naczelnikami.

Dnia 27 stycznia.

Wczoraj Izba Deputowanych zajmowała się drugim paragrafem projektu do adressu, i tenże znaczną większością uchwaliła; dzisiaj przyjęto paragraf trzeci i przystąpiono do rozbioru czwartego.

— Dzienniki Paryzkie zapełnione są uwagami nad sposobem obrad w parlamencie angielskim. *Journal des Débats*, wynurzywszy swoje podziwienie, że rozprawy nad adressem w obu Izbach na jedném posiedzeniu zakończone zostały, tak mówi o Sir Robercie Peel i Lordzie Russel: „Oba naczelnicy stronnictw, jeżeli pierwszego tak nazwać można, w najszlachetniejszych wyrazach wynurzyli głęboką i pełną uszanowania dla Królowéj wdzięczność, za jéj postępowanie w ostatniém przesileniu ministeryalném. Ale co może więcéj jeszcze zasługuje na uwielbienie, to sposób, w jaki wykonali swe obowiązki względem Monarchini i kraju. Oba dali z siebie rzadki przykład w historyi rządów konstytucyjnych, odrzucając współubieganie się i prywatę. Z jednéj strony mąż, wyszły z szeregów ludu, mocą okoliczności postawiony na czele arystokracyi; z drugiéj, potomek najstarszéj oligarchii, będący naczelnikiem stronnictwa ludu: oba podają sobie dłoń przyjazną i obiecują działać wspólnie dla dobra kraju. Takie widowisko czyni zaszczyt ludowi wydającemu podobnych Ministrów.“

— Do ministerstwa wojny miały nadejść nowe depesze z Algieryi. Wiadomości o położeniu wojsk francuzkich, ze wschodnich okręgów Algieryi, są dosyć zaspokajające. *Journal des Débats* zawiera list, datowany 16-go z Algeru obejmujący ogólowy przegląd stanu rzeczy na wschodzie i w środku prowincyi, ale nieudzielający zresztą nic nowego. W Algierze miano doniesienia od kolumny Marszałka Bugeaud, po dzień 6-ty b. m. Znajdowała się ona wtedy w Suk-el-Had, w górnym Riu, 8 mil na północ od Tiaretu. Jenerał Jussuf połączył się z Marszałkiem. Abd-el-Kader, przeszedłszy przez kraj Szerfaa, należący do pokolenia Flittas, udał się ku Minie. Jenerał Lamoricière, stojący w Dżedżuja, ruszył za nim w pogoń. Marszałek Bugeaud zamierzał pozostać jeszcze w okolicach Tiaretu, częścią aby przeciąć odwrót Abd-el-Kaderowi, częścią zaś, aby nadać silniejszą organizacyą, tym od kilku miesięcy niepokojonym okręgom. Emir pozostawił w górach Warenseris, Uld-el-Hadż Segira, synowca znakomitego Kalifa Si Embarek-ben-Allal. Trzyma on się ze stujeźdźcami górzystych okolic, ale jest pilnie strzeżony, i nie można spodziewać się, iżby Kabylowie chcieli zejść z nim na doliny. List powyższy zawiadamia nas także o sprzyjającym Francuzom Kalifie z Laguat, zapewniając, że nawet tam, gdzie Francuzi nie działają bezpośrednio, znajdują się pokolenia otwarcie nieprzyjazne Abd-el-Kaderowi.

— Въ Тулонѣ получено письмо изъ Альжиріи, въ коемъ сообщаютъ, что Абд эль-Кадеру снова удалось провести маршала Бюжо. Послѣ битвы подъ Темдою, онъ не пошелъ на западъ, какъ полагалъ маршалъ, но вторгнулся въ страну обитаемую племенемъ Бени Цугъ-Цугъ, чтобы отомстить за то, что оно выдало Французамъ брата Бу-Мазы, Бенъ-Абдалаха.

— W Tulonie odebrano list z Algieru, donoszący, że znowu udało się Abd-el-Kaderowi zwieść Marszałka Bugeaud: albowiem po walce pod Temdą, nie udał się na zachód, jak Marszałek mniemał, ale wkroczył do plemienia Beni Zug-Zug, chcąc je ukarać za wydanie Francuzom brata Bu-Mazy, Ben-Abdalaha.

Англія

Лондонъ, 23 Января.

Вчера, въ 2 часа по полудни, Ея Величество Королева, въ сопровожденіи супруга своего и государственныхъ сановниковъ, и въ присутствіи дипломатическаго корпуса, большаго числа иностранцевъ и собравшихся членовъ верхней палаты, равно какъ и приглашенныхъ къ периламъ ея членовъ нижней палаты, открыла установленнымъ порядкомъ собраніе парламента нынѣшняго года слѣдующею рѣчью:

„Милорды и Господа!

„Съ удовольствіемъ встрѣчаю васъ снова въ парламентѣ и радуюсь случаю снова воспользоваться вашимъ содѣйствіемъ и вашимъ совѣтомъ. Я постоянно получаю отъ Моихъ союзниковъ и отъ другихъ иностранныхъ державъ живѣйшія увѣренія въ желаніи сохранить дружественныя отношенія. Радуюсь, что Я могла, по соглашенію Моему съ Его Величествомъ Императоромъ Всероссійскимъ и въ слѣдствіе успѣха общаго нашего посредничества, положить конецъ несогласіямъ, долго господствовавшимъ между Портою Оттоманскою и Персидскимъ Шахомъ и нарушавшимъ спокойствіе на востокѣ. Въ теченіе уже многихъ лѣтъ опустошительная и кровопролитная война свирѣпствуетъ въ областяхъ Ріо де Ла-Платы. Торговля всѣхъ націй была не разъ остановлена и тамъ совершались дѣла варварскія, неизвѣстныя въ исторіи образованныхъ народовъ. Вмѣстѣ съ Королемъ Французовъ, Я стараюсь о возстановленіи мира въ тѣхъ странахъ. Заключенный въ прошломъ году съ Франціею договоръ о болѣе дѣятельномъ подавленіи торга невольниками, приведенъ къ безотлагательному исполненію на берегахъ Африки взаимными усиліями обѣихъ державъ. Желаю, чтобы настоящій союзъ нашъ и доброе согласіе, столь счастливо между нами существующее, имѣли постоянною цѣлію: содѣйствіе интерессамъ человѣчества и сохраненіе общаго мира. Сожалѣю, что спорныя домогательства Великобританіи и Соединенныхъ Штатовъ, относительно области на сѣверо-западномъ берегу Америки, все еще остаются неразрѣшенными, не смотря на постоянныя о томъ переговоры. Вы можете быть увѣрены, что Я съ своей стороны готова на всякую попытку, согласную съ національною честію, для приведенія этого вопроса къ мирному окончанію.

„Господа члены нижней палаты!

„Смета расходовъ на нынѣшній годъ будетъ заблаговременно вамъ представлена. Я вполнѣ чувствую важность сбереженій по всѣмъ отраслямъ государственныхъ расходовъ, но обращая должное вниманіе на потребности государственной службы и на состояніе нашего флота и военныхъ учрежденій, нужнымъ считаю предложить нѣкоторыя умноженія въ сметахъ, служащихъ къ обезпеченію надлежащаго ихъ благоустройства.

„Милоды и Господа!

„Съ глубокимъ соболѣзнованіемъ узнала Я, что въ послѣднее время въ Ирландіи часто повторялись случаи преступленій, заключающихся въ преднамѣренномъ убійствѣ. Обязанностію вашею будетъ разсмотрѣть, можно ли принять какія-либо мѣры, болѣе дѣйствительныя къ защитѣ человѣческой жизни и удобнѣйшія къ законному преслѣдованію виновниковъ столь ужасныхъ преступленій. Душевно сожалѣю, что вслѣдствіе неурожая картофеля въ разныхъ частяхъ Соединеннаго Королевства, будетъ ощутителенъ недостатокъ въ запасахъ такого продукта, который составляетъ для большей части Моего народа главное средство къ существованію. Болѣзнь, поразившая это растеніе, достигла въ Ирландіи величайшаго своего развитія. Я прибѣгла ко всѣмъ мѣрамъ предосторожности, которыя находились въ Моей власти, для облегченія страданій, могущихъ произойти отъ этого бѣдствія, и съ довѣренностію полагаюсь на ваше содѣйствіе при отысканіи другихъ средствъ къ достиженію той же благодѣтельной цѣли, могущихъ потребовать утвержденія со стороны законодательной вла-

Anglia.

Londyn, 23 stycznia.

Wczoraj, o godzinie 2-éj z południa, Królowa w zwykłym sposobie zagaiła obrady parlamentu. Xiąże Albert, Wielcy Dygnitarze i Posłowie mocarstw zagranicznych, towarzyszyli Monarchini; przed kratkami zaś Izby Parów, zajęli jak zwykle miejsce członkowie Izby Niższéj. Królowa, zasiadłszy na tronie, odczytała następującą mowę:

„Milordowie i Mości Panowie!

„Doznaję największéj radości, widząc was znowu zgromadzonych w Parlamencie, i mogąc znowu zasięgnąć waszéj pomocy i rady. Od sprzymierzeńców moich i innych mocarstw postronnych odbieram ciągle dowody ich przyjaźnych uczuć. Cieszę się najmocniéj, że za spółdziałaniem N. Cesarza Rossyjskiego, i w skutku wspólnego naszego pośrednictwa, zdołaliśmy załatwić nieporozumienia, pomiędzy Portą Ottomańską a Szachem Perskim, które oddawna zakłócały spokojność Wschodu: Od wielu lat, krwawa i zgubna wojna niszczy kraje, położone nad rzeką La-Plata. Handel wszystkich narodów został przerwany, i popełniono barbarzyńskie czyny, nieznane w dziejach cywilizowanych narodów. Usiłuję, łącznie z Królem Francuzów, przywrócić pokój w tych krajach.— Zawarta w roku zeszłym konwencya z Francyą, w przedmiocie przytłumienia handlu niewolnikami, za usilném spółdziałaniem obu rządów, wejdzie niezwłócznie w wykonanie przy brzegach Afryki. Najgorętszém jest mojém życzeniem, aby jedność i dobre porozumienie, tak szczęśliwie między obudwóma krajami trwające, mogły ciągle pomagać do wspierania interessów ludzkości, i utrzymania powszechnego pokoju. Boleję nad tém, że nieporozumienia, zaszłe między Wielką Brytaniją a Stanami-Zjednoczonemi, co do posiadłości przy północno-zachodnim brzegu Ameryki, lubo są ciągle przedmiotem układów, dotychczas załatwione nie zostały. Możecie być pewni, że z méj strony dołożę wszelkich usiłowań, zgodnych z narodowym honorem, w celu doprowadzenia téj kwestyi do rychłego i spokojnego końca.

„Mości Panowie Izby Niższéj!

„Niezwłócznie przedstawiony wam będzie budżet na rok bieżący. Aczkolwiek przenikniona jestem ważnością zaprowadzenia oszczędności w wydatkach publicznych, jednakże, mając na względzie potrzeby służby krajowéj, jako też stan naszéj marynarki i naszych osad zamorskich, widzę się być zmuszoną do powiększenia budżetu, w celu zabezpieczenia tego stanu i potrzeb.

„Milordowie i Mości Panowie Izby Niższéj!

„Z głęboką boleścią, dowiaduję się o popełnianych rozmyślnych morderstwach, ponawiających się od niejakiego czasu w Irlandyi. Waszym to będzie obowiązkiem, obmyślić najstosowniejsze środki, dla zapobieżenia tym bezprawiom i oddania w ręce sprawiedliwości sprawców tak okropnych zbrodni. Boleję nad tém, że nieurodzaj kartofli w wielu hrabstwach połączonych królestw, nie przedstawia należytych zapasów żywności dla większéj części moich poddanych. Roślina ta najwięcéj ucierpiała w Irlandyi. Użyłam wszelkich środków zaradczych, w mojéj możności będących, w celu przyniesienia ulgi hrabstwom, które ta klęska dotknęła. Z ufnością wzywam waszego spółdziałania, dla wyszukania skuteczniejszych sposobów, popartych sankcyą prawodawczą.— Z najradośniejszém uczuciem potwierdziłam wszystkie środki, podane mi w różnych czasach przez Izby, w przedmiocie rozszerzenia naszego handlu i nadania nowego popędu przemysłowi, przez odwołanie lub zmniejszenie ceł zakazowych lub ochronnych — Pomyślny stan dochodów publicznych, wzrost czynności w naszych fabrykach i ogólne polepszenie dobrego bytu w kraju, są niezbitemi dowodami,

сти. Я съ большимъ удовольствіемъ утверждала мѣры, которыя вы время отъ времени Мнѣ предлагали, съ тою цѣлію, чтобы распространить торговлю и доставить поощреніе внутренней промышленности посредствомъ отмѣны запретительныхъ и пониженія покровительствующимъ пошлинъ. Цвѣтущее состояніе государственныхъ доходовъ, возрастающая потребность работы и всеобщее улучшеніе внутренняго положенія страны служитъ сильнымъ доказательствомъ вѣрности пути, вами избраннаго. Я предлагаю вамъ разсмотрѣть безъ отлагательства, не могутъ ли правила и начала, по которымъ вы дѣйствовали, быть примѣнены съ пользою еще въ большемъ размѣрѣ и не найдете ли вы возможнымъ, по тщательномъ разсмотрѣніи дѣла, подвергнуть дальнѣйшему пониженію пошлины на продукты или мануфактурныя произведенія другихъ странъ, дабы упрочить тѣмъ самымъ великія благодѣянія, Мною сейчасъ указанныя, и скрѣпить узы дружбы съ иностранными державами дальнѣйшимъ распространеніемъ нашихъ торговыхъ сношеній. Я увѣрена, что всѣ мѣры, которыя вы примете для достиженія этой великой цѣли, будетъ сопровождать осторожность, необходимая для предохраненія казны отъ дѣйствительнаго ущерба и для отвращенія пагубныхъ послѣдствій въ отношеніи какого-либо изъ великихъ интересовъ страны. Я вполнѣ полагаюсь на ваше справедливое и безпристрастное изслѣдованіе всѣхъ сихъ предметовъ, имѣющихъ столь тѣсную связь съ общественнымъ благодѣяніемъ. Изъ глубины души молю Божественное Провидѣніе, да благословитъ Оно ваши совѣщанія и напутствуетъ васъ къ распространенію дружелюбныхъ чувствъ между различными классами Моихъ подданныхъ, къ упроченію и продолженію мира, довольства и благоденствія страны умноженіемъ счастія и улучшеніемъ быта великой массы Моего народа“

— Рѣчь сія, прочитана была Королевою внятнымъ и громкимъ голосомъ; послѣ чего Ея Величество, со всею свитою, возвратилась въ Букингамскій дворецъ. Палата перовъ приступила тотчасъ къ совѣщаніямъ, кои продолжались до пяти часовъ. На этомъ засѣданіи графъ Гюмъ представилъ проектъ адресса на тронную рѣчь, который поддерживаемъ былъ лордомъ Россомъ. Въ нижней палатѣ Сэръ Робертъ Пиль объявилъ, что онъ представитъ два проекта касательно желѣзныхъ дорогъ, и торговыхъ дѣлъ, а лордъ Эржертонъ, внесъ проектъ отвѣтнаго адресса на тронную рѣчь, который подкрѣпляемъ былъ г-мъ Денисономъ. Послѣ небольшаго вступленія объ отношеніяхъ края, оба оратора распространялись о предположенномъ измѣненіи коммерческой политики, которая подала поводъ къ министерскому перелому. Послѣ того, говорилъ сэръ Робертъ Пиль, объясняя причины своихъ дѣйствій въ послѣднее время. Въ рѣчи своей, первый министръ открыто нападалъ на охранительную пошлину, утверждая, что таковая отнюдь не подкрѣпляетъ внутренней промышленности; при чемъ объявилъ, что, основываясь на донесеніяхъ находящихся въ чужихъ краяхъ агентовъ, и для отклоненія общей нужды, предлагалъ объ уничтоженіи пошлины на иностранный хлѣбъ; что таковое предложеніе сдѣлалъ по собственному своему убѣжденію, хотя изъ извѣстнаго письма лорда Росселя, можно было полагать, что оное послѣдовало по чуждому вліянію, и что различіе мнѣній о хлѣбномъ законѣ, было главною причиною министерскаго кризиса. Рѣчь сэръ Реберта Пиля прерываема была частыми рукоплесканіями. Послѣ него говорили: лордъ Джонъ Россель, ограничившійся единственно изложеніемъ обстоятельствъ, относящихся къ министерскому перелому; г-нъ д'Израели, отличившійся колкостью своихъ выраженій и лордъ Нертлендъ, также Гг. Милесъ и Сибторпъ, принадлежащіе къ партіи ультра-тори. Наконецъ приступлено было къ собранію голосовъ объ адрессѣ, который утвержденъ былъ почти единодушно.

— На послѣднемъ недѣльномъ собраніи дублинскаго общества репилеровъ, О'Коннель произнесъ снова продолжительную рѣчь, въ коей убѣждалъ, что необходимо расторгнуть союзъ и образовать ирландскій парламентъ, ибо въ противномъ случаѣ, послѣ его кончины, которая послѣдуетъ можетъ быть и скоро, должно неизбѣжно произойти совершенное отторженіе Ирландіи отъ Великобританіи. Согласно духу сей рѣчи, состоялось нѣсколько постановленій; за симъ агитаторъ изъявилъ еще и то желаніе, чтобы ирландскіе члены нижней палаты отправились въ Лондонъ на

że właściwą poszliśmy drogą. Polecam bacznéj rozwadze waszéj, czyliby te same zasady nie mogły być zastosowane w większéj jeszcze rozciągłości, i czy po ścisłém roztrząśnieniu istniejących ceł od niektórych przedmiotów, płodów i rękodzieł zagranicznych, nie możnaby jeszcze zaprowadzić innych modyfikacyi i ulżeń, któreby zapewniły trwałość tych wielkich, dopiéro co przezemnie wzmiankowanych dobrodziejstw, i przez rozszerzenie naszych handlowych stosunków, wzmocniły związki przyjaźni z postronnemi mocarstwy. Przekonaną jestem, że wszelkim środkom, jakie w tym celu uchwalicie, towarzyszyć będzie przyzwoita ostróżność, aby uniknąć ciągłych strat dla skarbu, tudzież szkodliwych skutków dla tych lub owych wielkich interessów kraju. Pokładam zupełną ufność w waszéj słusznéj i wolnéj od namiętności rozwadze, z jaką będziecie roztrząsali przedmioty, dotyczące tak z bliska pomyślności publicznéj. Najgoręt̨szém mojém życzeniem jest abyście za błogosławieństwem Opatrzności Bozkiéj, byli w stanie, przez obrady wasze, zaszczepić jedność i zgodę pomiędzy wszystkiemi klassami moich poddanych; zapewnić nowe rękojmie utrzymania pokoju, i przez polepszenie bytu i stanu wielkiéj massy mojego ludu, rozszerzyć w kraju ogólną pomyślność i szczęście.“

— Królowa po odczytanie téj mowy wyraźnie i głosem donośnym, wróciła z całym dworem do pałacu Buckingham. Izba Parów rozpoczęła natychmiast swoje obrady, które o godzinie 5-éj ukończyła. Lord Home wniósł projekt do adressu na mowę tronową, który przez Lorda Ross poparty i przyjęty został. W Izbie Niższéj Sir Robert Peel zapowiedział dwa projekta, co do dróg żelaznych i polityki handlowéj; Lord zaś Engerton, zaprojektował adress na mowę tronową, który popierał P. Denison. Obaj mówcy, po krótkiéj wzmiance o stosunkach kraju, rozszerzali się szczególniéj nad zamierzoną zmianą polityki handlowéj, którastała się przyczyną przesilenia ministeryalnego, Po nich zabrał głos Sir Robert Peel, wyjaśniając powody swego postępowania w ostatnich czasach. W mowie swéj, piérwszy Minister otwarcie powstawał na cła opiekuńcze: utrzymując, że zupełnie nie wspomagają przemysłu krajowego; oświadczył, że opierając się na doniesieniach ajentów z zagranicy, i obawiając się powszechnego niedostatku, projektował zniesienie ceł od zboża zagranicznego; że projekt ten wypływał z jego własnego przekonania, chociaż po okolniku Lorda Russel, mógł się zdawać wypadkiem obcego wpływu, i że różność zdań w przedmiocie praw zbożowych, była główną przyczyną przesilenia ministeryalnego. Mowa Sir Roberta Peel była często przerywana oklaskami. Po nim zabierali głos: Lord John Russel, który ograniczył się jedynie na wyświeceniu szczegółów przesilenia ministeryalnego, P. d'Israeli, odznaczający się satyrycznością, oraz Lord Northland i PP. Miles i Sibthorb, należący do stronnictwa ultra-Torysów. W końcu, przystąpiono do głosowania nad adressem, i takowy prawie jednozgodnie przyjęto.

— Na ostatniém tygodniowém zgromadzeniu Dublińskiego towarzystwa Repealerów, O'Connell miał znowu długą mowę, w któréj dowodził, iż potrzeba koniecznie znieść Unią i zaprowadzić Irlandzki Parlament, gdyż inaczéj, po śmierci jego, co zapewne niezadługo nastąpi, musi przyjść niewątpliwie do zupełnego oderwania się Irlandyi od W. Brytanii. W duchu téj mowy, zgodzono się na kilka uchwał; poczém Agitator oświadczył jeszcze i to żądanie, aby Irlandzcy członkowie Izby Niższéj udali się do Londynu na otwarcie obrad Parlament, i byli obecni przy wzniesieniu przez P. Peel projektu reformy handlo-

открытіе совѣщаній парламента, и присутствовали при предложеніи Г. Пилемъ проекта относительно торговаго преобразованія, а потомъ, чтобы немедленно прибыли обратно въ Ирландію и занялись дѣлами общества репилеровъ.

— Въ *Standard* опровергаютъ слухи, будто графъ Делаваръ и другіе знатные придворные чины намѣрены подать въ отставку.

— По желѣзнымъ дорогамъ въ Англіи и Ирландіи поступило въ истекшемъ году дохода 6,650,000 фунтовъ стерлинговъ; болѣе 11,000,000, или 20 процентами противъ 1844 года; посему можно вывести заключеніе, что общая стоимость желѣзныхъ дорогъ возвысилась на 25 милліоновъ фунтовъ стерлинговъ, противъ прошедшаго года. Въ сравненіи съ 1843 годомъ, доходъ отъ желѣзныхъ дорогъ составилъ болѣе 1,800,000, а въ сравненіи съ 1842 годомъ, 2,300,000 ф. ст. или 54 процента. Причемъ должно еще замѣтить, что въ минувшемъ году плата по всѣмъ желѣзнымъ дорогамъ уменьшена.

— Въ Лимерикскомъ графствѣ, въ Ирландіи, все еще продолжаются безпорядки, сопровождающіеся убійствами. Многіе оговоренные въ участіи въ сихъ безпорядкахъ взяты уже подъ стражу и назначены большія суммы за открытіе виновныхъ. Въ журналѣ *Standard* предлагаютъ принять строгія мѣры къ пресѣченію таковыхъ безпорядковъ.

— Съ почтовымъ пароходомъ Ди, вышедшимъ изъ Сенъ Томаса 31 Декабря, получена почта изъ Вестъ-Индіи. По донесеніямъ оттуда оказывается, что въ Гаити, дѣла болѣе и болѣе запутываются. Между французскимъ консуломъ въ *Cap-Hajti* и тамошнимъ губернаторомъ, возникло несогласіе, при которомъ нанесено было консулу жестокое оскорбленіе. Испанская эскадра, состоящая изъ двухъ фрегатовъ, одного брига, четырехъ шонеровъ и одного парохода, находится на пути къ Гаити, для защиты правъ испанскихъ купцовъ. Испанскую эскадру ожидали къ 1 Января въ портѣ Плата, гдѣ находились уже пять военныхъ судовъ доминикской республики, и сверхъ того, ожидали еще столько же судовъ изъ Санъ-Доминго. По таковымъ обстоятельствамъ, можно ожидать въ Гаити новаго переворота. Изъ прочихъ мѣстъ Западной Индіи полученныя извѣстія не заключаютъ ничего важнаго.

— Съ пакетботомъ „Кренъ“ получены донесенія изъ Рio-Жанейро по 6 Декабря. 17 Ноября, пришло туда транспортное судно „Аполлонъ“ съ англійскимъ войскомъ, и вышло 27 того же мѣсяца въ Монтевидео. Пароходъ „Циклопъ“, пришедшій съ депешами изъ Англіи въ Рio, возметъ оттуда Великобританскаго посланника г-на Гамильтона, получившаго отпускъ въ Англію.

— По донесеніямъ изъ Буэносъ-Айреса, отъ 22-го Ноября, Гаррибальди вступилъ въ Сальтосъ; Парагвай объявилъ войну Розасу, а генералъ Паз сосредоточивалъ войска въ Корріентосѣ, намѣревался дѣйствовать противъ Розаса.

24 Января.

Депутаціи верхней и нижней палатъ, отправились сегодня во 2 часу по полудни, въ Букингамскій дворецъ, для поднесенія Королевѣ адрессовъ, въ отвѣтъ на тронную рѣчь.

— Опасеніе на счетъ могущаго вскорѣ послѣдовать съ Соединенными Штатами разрыва, составляетъ почти исключительный предметъ разсужденій англійскихъ газетъ; почти всѣ онѣ считаютъ настоящее положеніе дѣлъ весьма важнымъ; между прочими газетами *Sun*, издаваемая въ духѣ либеральномъ, но съ сильнымъ стремленіемъ къ поддержанію мира, изъясняется въ этомъ отношеніи слѣдующимъ образомъ: „Не смотря на пламенное наше желаніе сохранить дружественныя и торговыя сношенія съ Сѣверо-Американскими Соединенными Штатами, мы не можемъ однако же скрывать того, что война все болѣе и болѣе становится вѣроятною. Мы поступили бы противъ долга и совѣсти, если бы не пригласили нашего правительства приготовиться къ оной. Прежде всего необходимо поставить Канаду въ положеніе безопасное, и новое направленіе, которое правительство дало гражданскимъ и военнымъ дѣламъ этихъ драгоцѣнныхъ англійскихъ владѣній, должно быть явно одобрено государствомъ. Англія желаетъ рѣшительно мира, но мира на выгодныхъ условіяхъ, ибо безъ сего, онъ не былъ бы продолжителенъ. Имѣя однако же дѣло съ такими людьми, potém zaś, aby niezwłócznie wrócili do Irlandyi i zajęli się kierunkiem spraw towarzystwa Repealerów.

— *Standard* został upoważniony do uroczystego zaprzeczenia pogłosce, jakoby Hr. Delawarr i inni wielcy urzędnicy dworu, mieli zamiar złożyć urzędowanie.

— Ogólna summa dochodu z kolei angielskich i Irlandzkich, wyniosła w roku zeszłym 6,650,000 f. szt., to jest, o 11,000,000 więcéj, aniżeli w r. 1844, czyli o 20 procent: można więc przyjąć, że wartość kolei żelaznych o 25 milionów f. szt. jest większa, niż w roku poprzednim. W porównaniu z rokiem 1843 dochód dróg żelaznych daje przewyżkę 1 800,000 f. szt, a z rokiem 1842 2,300,000, czyli 54 procent. Należy tu jeszcze uczynić uwagę, iż w roku zeszłym, wszystkie koleje zmniejszyły opłatę od jazdy.

— Niespokojności w hrabstwie Limerick w Irlandyi trwają ciągle, i morderstwa się ponawiają. Wiele osób obwinionych o udział w niespokojnościach uwięziono, oraz przeznaczono znaczne summy na wykrycie złoczyńców. Dziennik *Standard* radzi użycie nadzwyczajnych środków w podobnych okolicznościach.

— Pocztowy parostatek *Dee*, który opuścił St. Thomas 31 grudnia, przywiózł pocztę Zachodnio-Indyjską. Z niéj dowiadujemy się, iż sprawy Hajti, wikłają się coraz bardziéj. Pomiędzy Konsulem francuzkiem w Cap-Hajti i Gubernatorem wynikło nieporozumienie, zakończone grubą obrazą piérwszego. Eskadra hiszpańska, składająca się z dwóch fregat, brygu, cztérech szonerów i parostatku, znajdowała się w drodze do Hajti dla obrony kupców hiszpańskich. Eskadra Hajtyjska spodziewaną była także 1-go stycznia w porcie Plata, gdzie na jéj przyjęcie oczekiwało już pięć wojennych szonerów Dominikańskich, do których miało się także przyłączyć pięć innych z San-Domingo. W takich okolicznościach, można się spodziewać dla Hajti nowego przesilenia. Z innych stron Indyj Zachodnich nic ważnego nie donoszą.

— Pocztowy statek *Crane* przywiózł wiadomość z Rio-Janeiro, po dzień 6-ty grudnia. Dnia 17 listopada przybył tam statek przewozowy *Apollo* z wojskami angielskiemi, a 27-go odpłynął do Montevideo. Parostatek *Cyclops*, przybyły z depeszami angielskiemi do Rio, ma przewieźć do Anglii Posła angielskiego, P. Hamilton, który otrzymał urlop.

— Według wiadomości, tąż drogą z Buenos-Ayres, pod datą 22-go listopada, nadeszłych, Garribaldi zajął Saltos; Parraguay wypowiedziało wojnę Rozasowi, a Jenerał Paz zajęty był skoncentrowaniem wojska w Corrientes, aby z niém także wyjść w pole przeciw niemu.

Dnia 24 stycznia.

Deputacye Wyższéj i Niższéj Izby udały się dzisiaj o godzinie 2-éj, do pałacu Buckingham, dla wręczenia Królowéj adressów, w odpowiedzi na mowę tronową.

— Obawy bliskiego zerwania ze Stanami-Zjednoczonemi mocno zajmują dzienniki angielskie. Wszystkie prawie uważają ten stan rzeczy za bardzo ważny; między innemi *Sun*, dz. liberalny, ale wielki stronnik zachowania pokoju, wyraża się w tym względzie jak następuje: „Pomimo, że najmocniéj pragniemy utrzymania naszych stosunków przyjaźni i handlu ze Stanami-Zjednoczonemi, nie możemy jednak taić przed sobą, że wojna coraz to podobniejszą staje się do prawdy. Uchybilibyśmy też naszemu obowiązkowi, gdybyśmy nie wzywali naszego rządu, ażeby się do niéj gotował. Przedewszystkiém należy postawić Kanadę w stanie dostatecznéj obrony, i nowy kierunek, jaki rząd nadał właśnie interessom cywilnym i wojskowym tych drogich posiadłości angielskich, powinien być głośno przez kraj pochwalony. Anglia chce stanowczo pokoju, ale pod zaszczytnemi warunkami; gdyż bez tego nie byłby on trwały. Mając jednak do czynienia z ludźmi, jakiemi są P. Polk i Jenerał Cass, dla zachowania pokoju, należy być zawsze gotowym do wojny.“

ми, каковы Г. Полкъ и генералъ Кассъ, для сохраненія мира, необходимо быть во всегдашней готовности къ войнѣ.

— Рѣчь генерала Кассъ въ американскомъ конгрессѣ, которая произвела столь сильное впечатлѣніе въ Англіи, произнесена была въ пользу предложеннаго имъ проекта, чтобы назначена была коммиссія для соображенія состоянія, въ какомъ находятся сухопутныя и морскія вооружерныя силы Соединенныхъ Штатовъ. Генералъ Кассъ былъ того мнѣнія, что настала уже рѣшительная минута, когда Соединенные Штаты не могутъ уступить, что нерѣшительность совершенно безполезна, что для міра не должно жертвовать народною честію, ибо это значило бы: „сѣять вѣтеръ для того, чтобы въ послѣдствіи пожинать бурю.“ — „Гораздо лучше,—сказалъ онъ между прочимъ, — „вступить въ борьбу за первый, чѣмъ за послѣдній шагъ орегонской земли; лучше отразить врага отъ порога, нежели ожидать, когда онъ войдетъ во внутренность дома.“ Въ такомъ духѣ была вся рѣчь, и хотя нѣсколько голосовъ отозвалось въ пользу отвращенія несчастій войны, однако все таки съ тѣмъ прибавленіемъ, что если необходимо будетъ взяться за оружіе, то Штаты окажутся одушевленными единодушіемъ и согласіемъ. Сенаторъ Монгамъ сказалъ: „Если вспыхнетъ война, то это не будетъ уже война за орегонскую землю, но война между двумя противными ситемами: Европейскою и американскою, которую Соединенные Штаты должны поддержать. Въ пользу сего предложенія подалъ голосъ генералъ Кассъ, которое, какъ извѣстно, было принято.

— По извѣстіямъ полученнымъ въ Лондонѣ изъ Лиссабона, отъ 10 Января, на островѣ Сантъ-Яго, одномъ изъ числа острововъ Зеленаго Мыса, гдѣ пароходъ *Ecl ir* былъ такъ гостепріимно принятъ, появилась желтая лихорадка, отъ которой многіе погибаютъ. Губернаторъ переселился на островъ *Boavista*. Вслѣдствіе того, всѣ португальскія гавани, не исключая гаваней Азорскихъ острововъ, заперты для судовъ, приходящихъ отъ острововъ Зеленаго Мыса. Изъ сего распоряженія исключается только лиссабонскій портъ, гдѣ приняты нужныя медицинскія мѣры.

— Mowa Jenerała Cass w kongressie amerykańskim, która takie w Anglii sprawiła wrażenie, miana była na poparcie uczynionego przezeń wniosku: aby wyznaczona została komissya do rozpoznania, w jakim stanie jest lądowa i morska zbrojna siła Unii. Jenerał Cass był tego zdania, że przyszła stanowcza chwila; że Unia nie może ustąpić; że trwożliwość nic nie pomoże; że kosztem narodowego honoru nie należy okupywać pokoju, gdyż to znaczyłoby „siać wiatr, aby potém zbierać nawalnicę.“ „Lepiéj jest, rzekł między innemi, wystąpić do boju za piérwszą niż za ostatnią piędź ziemi Oregonu; lepiéj jest odeprzeć nieprzyjaciela od progu, niż czekać aż w głąb domu nie wejdzie.“ W tym duchu była cała mowa, a lubo kilka głosów odezwało się także za odwróceniem wielkich nieszczęść wojny, jednakże zawsze z tym dodatkiem, że jeśli będzie potrzeba wziąść się do oręża, Unia okaża się zgodną i jednomyślną Senator Mangum rzekł: „Jeżeliby wojna wybuchła, tedy nie będzie to tylko wojna o okręg Oregonu, lecz wojna między dwóma przeciwnemi sobie systemami: Europejskim i Amerykańskim, który Unia utrzymywać powinna“ Głosował zatém za wnioskiem Jenerała Cass, który, jak wiadomo, przyjęto.

— Według wiadomości nadeszłych do Londynu z Lizbony, pod datą 9 stycznia, wyspa St. Jago, jedna z archipelagu Zielonego Przylądka, gdzie parostatek angielski *Eclair* znalazł był gościnne przyjęcie, została nawiedzoną przez żółtą febrę, ktora porywa wiele osób. Gubernator przeniósł się na wyspę Boa Vista. W skutku tego, wszystkie porty Portugalii, nie wyjmując Azorskich, zostały zamknięte dla okrętów przybywających z wysp Przylądku Zielonego. Jeden tylko port Lizboński, gdzie się znajdują stosowne łazarety, wyjęty został z pod tego zakazu.

Нидерландъ.

Гага, 22 Января.

Сегодня утромъ, скончался принцъ Вильгельмъ, единородный сынъ Е. К. В. принца Фридриха, родившійся 22 Августа 1836 года.

Niderlandy.

Haga, 22 stycznia.

Dnia dzisiejszego rano, umarł Xiążę Wilhelm, jedyny syn J. K. W. Xięcia Fryderyka. Urodził się on 22 go sierpnia 1836 roku; miał zatém lat 9 i pół.

Италія.

Римъ, 15 Января.

Говорятъ, что на имѣющемъ быть 19 с. м., засѣданіи консисторіи, четыре испанскіе прелата возведены будутъ въ званіе епископовъ.

— Съ прибывшимъ 25 Января въ Мюнхенъ курьеромъ, получено печальное извѣстіе о кончинѣ Е. К. В. владѣтельнаго герцога Моденскаго, послѣдовавшей за пять дней предъ симъ. Покойный герцогъ Францъ IV, эрцъ-герцогъ австрійскаго дома, родился 6-го Октября 1779 года: получилъ во владѣніе герцогство Моденское, по силѣ трактатовъ 1814 и 1815 годовъ, а послѣ матери своей наслѣдовалъ въ 1829 году герцогства Массу и Каррару. Преемникомъ его будетъ герцогъ Францъ, родившійся 1 Іюня 1819 года, женатый на принцессѣ Адельгундѣ, дочери Короля Баварскаго.

Неаполь, 13 Января.

Вчера, въ день рожденія Короля, Королева благополучно разрѣшилась отъ бремени принцемъ, въ Казертѣ.

Włochy.

Rzym, 15 stycznia.

Słychać, że na konsystorzu, który ma być odbytym 19 go b. m., czteréj Prałaci Hiszpańscy podniesieni będą do godności Biskupiéj.

— Goniec przybyły 25-go stycznia do Monachium, przywiózł smutną wiadomość, iż przed pięciu dniami umarł J. K. W. Panujący Xiążę Modeny. Xiążę Franciszek IV-ty, Arcy Xiążę Austryacki, urodził się 6-go października 1779 roku. Zajął on w posiadanie Xięstwo Modeny na mocy traktatów z lat 1814 i 1815, a po matce odziedziczył, 1829 roku Xięstwa Massa i Carrara. Po nim wstępuje na tron Xiążę Franciszek, urodzony 1-go czerwca 1819 roku, a zaślubiony 30 go marca 1842 roku z Xiężniczką Adelgundą, córką Ludwika Króla Bawarskiego.

Neapol, 13 stycznia.

Wczoraj, w dzień urodzin Monarchy, Królowa powiła szczęśliwie syna, w Caserta.

ВИЛЬНА. въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 1-го Февраля 1846 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ.*